№ 177. Czwartek 4. Sierpnia 1864. Rok wydania 54.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Gmina *Malechów* w obwodzie Stryjskim, celem założenia u siebie uregulowanej szkoły parafialnej przyjęła na siebie następujące zobowiązania po wieczne czasy:

Gmina zobowiązała się wystawić na gruncie gromadzkim nowy budynek szkolny, utrzymywać go zawsze w dobrym stanie, posprawiać porządki szkolne, na opał szkoły zakupywać i dostawiać 3 n. a. sągi drzewa twardego na rok, starać się o posługę przy szkole, i każdoczesnemu nauczycielowi, który zarazem ma pełnić służbę diaka w kościele filialnym w Malechowie płacić 80 złr. wal. austr. na rok.

Okazaną temi ofiarami gorliwość o podniesienie nauki szkolnej między ludem wiejskim, podaje c. k. Namiestnictwo galicyjskie z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najmiłościwiej mocą najwyżej podpisanego dyplomu wynieść dyrektora policyi w Krakowie, radzcę rządu *Karola Englisch* jako kawalera orderu żelaznej korony trzeciej klasy w myśl statutów orderowych do stanu rycerskiego cesarstwa austryackiego.

Dnia 1. sierpnia b. r. odbyło się 399 losowanie dawnego długu państwa i wyciągnięto serye Nr. 371.

Ta serya zawiera morawskie stanowe obligacye skarbowe de Sessione 6. grudnia 1793 z pierwiastkową stopą procentową 4 pct.; a mianowicie: Nr. 28.125 z jedną dziesiątą i 28.128 z jedną czwartą częścią sumy kapitału, — i de Sessione 10. grudnia 1794 z pierwiastkową stopą procentową 5 pct., mianowicie: Nr. 20.465 do 26.443 włącznie z całkowitą sumą kapitału, w ogólnej kwocie 1.119.109 złr. 55¼ kr.

Zaraz potem nastąpiło 9 losowanie 5 prc. pożyczki loteryjnej z r. 1860 i wyciągnięto następujące 55 seryi.

Numera seryi wylosowanych:

548, 549, 670, 737, 1042, 1452, 1821, 2110, 2155, 2593, 2630, 3000, 3324, 4275, 4782, 5040, 5247, 5615, 6073, 6281, 6543, 6937, 7836, 8036, 8319, 8543, 8875, 9958, 10.369, 11.012, 11.622, 12.741, 12.891, 13.095, 13.220, 13.421, 13.736, 14.012, 14.312, 15.365, 15.715, 16.467, 16.510, 16.708, 16.887, 17.411, 17.416, 17.600, 17.755, 17.869, 18.193, 18.222, 18.459, 19.640, 19.876.

Losowanie wygrywających numerów obligacyi zawartych w tych seryach odbędzie się 2. listopada b. r.

Z c. k. dyrekcyi długu państwa.

Część nieurzędowa.

Lwów, 4. sierpnia.

Zawarcie preliminaryj pokojowych z Danią najważniejszym jest wypadkiem zajmującym uwagę publiczną. Gazeta wieczorna wiedeńska zamieściła z tego powodu artykuł wstępny, który w całości podać nie omieszkamy. *Constitutionelle Oesterreichische Zeitung* podaje następujące punkta, jako podstawy preliminaryj pokojowych:

1. Król duński odstępuje Cesarzowi austryackiemu i Królowi pruskiemu trzy Księstwa Holsztyn, Lauenburg i Szleswik, z wyspami do ostatniego Księstwa należącemi, a zatem z wyspami Alsen i Sylt. Zdaje się, iż mała wyspa Arröe przez ludność duńską zamieszkała, w pobliżu Seelandyi leżąca, do wysp odstąpionych nie należy.

2. Granice między Szleswikiem a Jutlandyą będą zrektyfikowane i tak zwane enclawy jutlandzkie zamienione; punkta nowej linii granicznej w preliminaryach pokojowych oznaczone zostały.

3. Według osobnego zastrzeżenia Księstwa nie mogą zostać w posiadaniu jednego z wielkich mocarstw niemieckich.

W czasie zawieszenia broni pokój właściwy zawarty będzie.

W obec tak ważnego wypadku inne wiadomości, jakie poczta dzisiejsza przyniosła, nie wielkie mają znaczenie. Berlińska *Spen. Ztg.* pisze, iż kontrybucye w Jutlandyi mają być zawieszone w czasie rozejmu, towary zabrane a jeszcze dotąd nie sprzedane, oddane być mają. Zawieszenie broni mogłoby być wypowiedziane sześciotygodniową awizacyą, o czem jednak dzienniki wiedeńskie nie wspominają. Ustąpienie Księstw uznane być ma w zasadzie, jednak nie bez pewnych zastrzeżeń.

Komisarz cywilny związku niemieckiego dla Holsztynu p. Nieper powołany został do Hanoweru, dokąd już wyjechał.

Wiedeńska *Ostd. Post* pisze, iż preliminarya pokojowe nie tylko przez pełnomocników Austryi, Prus i Danii, lecz dla nadania im cechy większej uroczystości, także przez dyplomatę jednego, wielki urząd dworski piastującego, podpisane zostały. *Jener Kor. austr.* zaprzecza tej wiadomości, jako przeciwnej wszelkim zwyczajom dyplomatycznym.

Nadzieja, iż między Unionistami i Separatystami północnoamerykańskiemi przyjdzie do kompromisu, któryby zakończył morderczą wojnę domową, wnet się rozbiła. Telegram z Nowego Jorku z dnia 23. lipca donosi, iż prezydent Lincoln oświadczył półurzędowym reprezentantom państw południowych, iż rozpocznie rokowania pokojowe na podstawie całości unii i zniesienia niewoli murzynów, w skutek czego reprezentanci Separatystów wszelkie rokowania zerwali i przybycia swego do Washingtonu odmówili. Wojna więc toczy się dalej z równą z obu stron zaciętością. W bitwie pod Atalantą Separatyści odparci zostali do szańców własnych z wielką stratą.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 4. sierpnia. Odnośnie do podanej wczoraj w naszej gazecie wiadomości o pobycie w Przemyślu fligeladjutanta Jego cesarskiej Mości c. k. majora *Teodora Majina*, który z polecenia Monarchy rozdzielił sumę 10.000 złr. między mieszkańców tamtejszej okolicy dotkniętych powodzią, dowiadujemy się, że pomienioną sumą obdzielonych zostało ogółem 587 rodzin w 24 miejscach obwodu Przemyskiego; miejsca te są: Jarosław, Radymno, Charytany, Wysocko, Wietlin, Sośnica, Barycz, Stubno, Stubienko, Michałówka, Ostrów, Przemyśl, Wilcza, Przekopana, Hurko, Hureczko, Ujkowice, Niżankowice, Hermanowice, Krówniki, Mościska, Medyka, Małnów i Gnojnica. W taki sposób otrzymało wsparcie od Najjaśniejszego Pana: w powiecie Jarosławskim 5 rodzin, w powiecie Radymnieńskim 144, w Przemyskim 173, w Niżankowieckim 160, w Mościskim 95, w Krakowieckim 10 rodzin dotkniętych powodzią, błogosławiących Najmiłościwszego Monarchę, który na wiadomość o klęsce jakiej doznały, szczodrobliwą dłonią użył ich niedoli.

Lwów, 4. sierpnia. *(Omyłka druku.)* W wczorajszym artykule wstępnym zaszła pomyłka drukarska, którą sprostować pospieszamy. Zamiast: „Trudności jakieby się jeszcze wykluły, „powstać jedynie mogą ztąd, iżby się sprawdziły pogłoski dzienni-„karskie *posądzające rząd duński o tajemne egoistyczne za-„miary*“, należy czytać: posądzające *rząd pruski* i t. d.

Wiedeń, 2. sierpnia. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* Najjaśniejszy Pan w towarzystwie adjutantów hr. Crenneville i księcia Liechtenstein przybył z Schönbrunnu wczoraj o godzinie w pół do 5. z rana na plac ćwiczeń wojskowych, i odbył tamże przegląd wojska. Koło godziny 9. Jego ces. Mość przybył do Wiednia, i jeszcze przed rozpoczęciem zwykłych audyencyi kazał przywołać p. ministra stanu. O godzinie wpół do 12. Najjaśniejszy Pan przyjmował byłego komisarza cywilnego w Szleswik-Holsztynie hrabiego Revertera, a poźniej po wysłuchaniu kilku relacyi ministeryalnych, ministra spraw zagranicznych hr. Rechberga. Prezes ministeryum pruskiego p. Bismarck odjechał wczoraj po południu pospiesznym pociągiem kolei zachodniej do Gastein.

(Budowa wieży św. Szczepana.) Budowa wieży św. Szczepana została ukończona. Rozpoczęto ją 8. sierpnia 1861, a ukończono 30. lipca b. r. a więc po 3 latach. Trzymano się najdawniejszego planu. Wysokość wieży teraźniejszej z orłem i krzyżem wynosi 73 sążni, jest więc o 2 stopy 6 cali wyższą od dawnej. Bania ma średnicy 4 stopy, orzeł 9 stóp. Nowo zbudowana część wieży ma 30 sążni wysokości. Rusztowania na wierzchołku wieży będą rozebrane w roku bieżącym ale inne dopiero w roku przyszłym ponieważ będą jeszcze potrzebne rozmaite reparacye, które potrwają najmniej rok. Ustawienie orła na najwyższym szczycie wieży odbędzie się dnia 15. sierpnia, a to z największą uroczystością i jak słychać w obecności Najjaśniejszego Pana.

(Odjazd Króla Ottona z Karlsbadu.) Dnia 27go z. m. koło godziny 8mej wieczorem Król grecki Otto opuścił Karlsbad po 5 tygodniowej kuracyi. Niezliczone tłumy, które zebrały się przed jego pomieszkaniem, okrzyki radości, które zabrzmiały, gdy powóz ruszył z miejsca, wszystko to jest dowodem współczucia, jakie Król Otto umiał sobie zjednać swojem postępowaniem. Kompania strzelców wyruszyła naprzód z muzyką. Poprzedzającego wieczora na placu poniżej willi Lützow ustawiono na cześć Króla wspaniały obelisk z latarni; w środku były cyfry królewskie, na wierzchu krzyż greckiego orderu zbawiciela. Król Otto opuszczając Karlsbad był bardzo zadowolony z rezultatu kuracyi, i zapowiedział swoje przybycie w roku przyszłym. Administrator poczty Bauer otrzymał w podarunku kosztowną spinkę.

(Komisya nad nową ustawą karną obradująca) zajmowała się na jednem z ostatnich posiedzeń rozróżnieniem przestępstw według rodzaju kary, na podlegające karze więzienia i ciężkiego więzienia, z wyłączeniem przestępstw politycznych, które osobną no-

wellą objęte będą. Za zbrodnie ciężkiego obrażenia ciała i zabójstwa ustanowiono karę więzienia, za odjęcie osobistej wolności karę ciężkiego więzienia (więc hańbiącą!) Przy ustanowieniu rodzaju kar na występki i przekroczenia (areszt i zamknięcie) powstały trudności, które skłoniły komisyę do odstąpienia od przyjętego podziału na areszt i zamknięcie i do powrotu do istniejącego podziału na areszt prosty i ciężki, opartego jedynie na obchodzeniu się z więźniami, jak również do oznaczenia ustawą czynności karygodnych, obok poprzednio przyjętej kary aresztu, utraty czci za sobą pociągających. (Do tej kategoryi zaliczyła komisya wypadki § 307 przewidziane, gdy idzie o udzielenie pomocy czynności karze aresztu podlegającej, 311, 460 — 466, 468, 515, 516). Dla konsekwencyi postanowiono utratę czci uważać nie jako prosty wynik kary nawet w wypadkach zbrodni, ale uczynić takową zawisłą od rodzaju przestępstwa i naznaczonej za nie kary, oraz że takowa połączona jest z każdym przestępstwem według ustawy karze ciężkiego więzienia podlegającem, przyczem atoli sędziemu przysłuża prawo w wypadkach, które uważa za wolne od pobudek hańbiących, utraty czci nie orzekać. Czas trwania bezczeœci po wycierpieniu kary głównej oznacza sędzia, któremu również prawo łagodzenia kary w niektórych wypadkach przyznano. Uchwały te przeszły dopiero po żywych rozprawach i to bardzo wątpliwą większością.

Moc wsteczna tej nowelli na rozpoczęte sprawy z wyłączeniem atoli tych w których już wyroki zapadły, jednomyślnie uznaną została. Natomiast żwawy spór powstał, czy zasady nowej ustawy o ile takowe na korzyść więźniów brzmią; w postępowaniu z skazanymi już w chwili prawa karności takowej mają znaleźć zastósowanie, czy też do podsądnych tylko się odnosić i po długiej bardzo burzliwej dyskusyi większość komisyi oświadczyła się za bezwzględnem zastósowaniem łagodniejszych orzeczeń nowej ustawy i do skazanych już więźniów; mniejszość podniosła trudności wykonania tej uchwały, utrzymując, iż takowa w praktyce rewizyę śledztw za sobą pociągać będzie musiała. Ze względu na różnicę między prostem a ciężkim więzieniem postanowiono, że skazani za zbrodnie, według obecnej ustawy karze prostego więzienia podlegające, w więzieniach resztę kary odsiadywać mają, co jest tylko koniecznym wynikiem podziału więzień na proste i ciężkie. Podział skazanych na mających pójść do ciężkiego więzienia i takich, którzy według nowej ustawy w prostem więzieniu zamknięci być mają już to z samych wyroków, jużto z informacyi sądu z łatwością da się przeprowadzić. Podług uchwały większości wątpliwości ztąd powstałe wydaniem odpowiedniej instrukcyi postępowania usunąć się dadzą.

Z wyjątkiem kilku paragrafów komisya ukończyła już swe obrady nad pierwszą nowellą i w krótce przystąpi do obrad nad drugą nowelą, która wyłącznie polityczne przestępstwa obejmować będzie.

Anglia.

Londyn, 29. lipca. *(Mowa tronowa przy zamknięciu parlamentu.)* Mowa tronowa przy zamknięciu parlamentu opiewa jak następuje:

„Mylordowie i Panowie!

Jej królewska Mość rozkazała nam ażebyśmy Was uwolnili od dalszej obecności w parlamencie i zarazem wyrazili Wam wdzięczność Jej królewskiej Mości za pilność i gorliwość w wykonaniu obowiązków waszych w właśnie zamykającej się kadencyi posiedzeń parlamentu. Jej królewska Mość rozkazała nam oświadczyć Wam, iż mocno żałuje, że usiłowania Jej złączone z usiłowaniami cesarza Francuzów, cesarza rosyjskiego i króla szwedzkiego gwoli pojednania króla duńskiego z cesarzem austryackim i królem pruskim nie powiodły się, i że kroki nieprzyjacielskie zawieszone w czasie negocyacyj znów rozpoczęte zostały. Jej królewska Mość ma jednak nadzieję, że rokowania zawiązane między mocarstwami wojnę prowadzącemi pokój w północnej Europie przywrócą. Jej królewska Mość zgłosiła się do mocarstw, które podpisały traktat mocą którego wyspy jońskie zostawały pod opieką angielską, gdy zaś mocarstwa te zezwoliły na przyłączenie wysp jońskich do królestwa greckiego a stany rzeczypospolitej jońskiej na to zezwoliły, rzeczpospolita siedmiu wysp stanowczo do Grecyi przyłączona została a Jej królewska Mość przekonaną jest, iż przyłączenie takowe przyczyni się do pomyślności wszystkich poddanych Jego królewskiej Mości króla Hellenów. Stosunki Jej królewskiej Mości z cesarzem chińskim są ciągle dobre i pokojowe a handel Jej poddanych z Chinami znacznie się podniósł. W porozumieniu z cesarzem austryackim, cesarzem Francuzów, królem pruskim i cesarzem rosyjskim Jej król. Mość starała się usunąć nieporozumienia jakie wybuchły między hospodarem Mołdawsko-wołoskim a monarszym jego zwierzchnikiem Sułtanem tureckim, Jej królewska Mość raduje się, iż donieść wam może, że usiłowania te pomyślnym zostały uwieńczone skutkiem. Jej królewska Mość mocno żałuje, iż wojna domowa w północnej Ameryce dotąd się nie skończyła. Jej królewska Mość obstawać będzie przy ścisłej neutralności względem obudwu stron wojujących i cieszyłaby się gdyby przyjacielskie pojednanie między niemi do skutku przyszło.

Panowie z izby niższej!

Jej królewska Mość rozkazała nam, ażebyśmy wyrazili Wam szczerą wdzięczność za sowite subsydya, które zawotowaliście dla potrzeb rządowych bieżącego roku i gwoli ciągłego wzmocnienia warsztatów morskich i arsenałów krajowych.

Milordowie i Panowie!

Jej król. Mość widzi z ukontentowaniem, iż zmniejszyła się bieda, która w niektórych okręgach fabrycznych w skutek wojny domowej w północnej Ameryce powstała, i Jej królewska Mość ma nadzieję, iż większe ilości surowego materyału dostarczane będą przez kraje, które go dotąd w drobnej tylko ilości dostarczały. — Bunt niektórych pokoleń w Nowej Zelandyi nie jest jeszcze stłumiony, lecz Jej królewska Mość widzi z ukontentowaniem, iż wielka część krajowców na wyspie tej w buncie udziału nie miała. Jej król. Mość bardzo się z tego cieszy, iż resursa wschodnio-indyjskich Jej posiadłości spiesznie się podnoszą, i że wielkie panuje zadowolenie pomiędzy ludnością tych krajów rozległych. — Jej król. Mość udzieliła sankcyi swej wielu postanowieniom ku podniesieniu pospolitego dobra dążącym, które były owocem waszej pracy w ubiegłej kadencyi. — Akt rozciągający urządzenia ogólne w fabrykach na kobiety i dzieci w tychże fabrykach pracujące, przyczyni się do utrzymania zdrowia tych, na których korzyść prawo to uchwalone zostało, i do podniesienia ich wychowania. Akt zaprowadzający renty rządowe zachęci klasy pracujące do przyzwyczajenia się do oszczędności i oględności, nastręczając im środek pewnego ulokowania owoców pracy ich. Akt dozwalający dalsze zaliczki na budowle publiczne w niektórych obwodach przyczyni się do zmniejszenia biedy w tychże obwodach i dozwoli wystawić wiele budynków ważnych dla zdrowia ludności. Akt ułatwiający budowę dróg żelaznych zmniejszy koszta budowy pożytecznych tych środków komunikacyi. — Jej król. Mość widzi z najszczerszą radością, iż we wszystkich Jej krajach panuje największe ukontentowanie, iż resursa narodu ciągle się podnoszą i rozwijają, i że po opatrzeniu wszystkich potrzeb rządowych, podatki znacznie zmniejszyć mogła. Wracając do hrabstw waszych, macie i tam panowie ważne obowiązki do spełnienia, ażeby różne warstwy ludności ścisłym połączyć węzłem, Jej królewska Mość zasyła gorące modły, ażeby Wszechmocny usiłowaniom Jej pobłogosławić i tak skierować je raczył, ażeby cel ciągłego starania Jej królewskiej Mości, pomyślność i szczęście Jej ludów dopięty został.

Francya.

Paryż, 30. lipca. *(Różne wiadomości.)* *Memorial diplomatique* stara się dowieść mylność pogłosek, które w ostatnim czasie obiegały, jakoby Francya starała się o wmieszanie się więcej niż dotąd w spór duńsko-niemiecki. Zaprzecza egzystencyę depesz i okólników, o których inne dzienniki ciągle rozprawiają. Francya nie ma żadnego interesu wystąpienia po za linię pokoju, słuszności i mądrości, na której się dotąd utrzymywała.

Dziennik *la Gironde* organ liberalnej opozycyi w Bordeaux, zasuspendowany został na dwa miesiące w skutek ministeryalnego rozporządzenia. Ustęp w artykule wstępnym, który krok ten spowodował, opiewa jak następuje: „Są ludzie dobroduszni, co myślą, iż kryją się głębokie plany mądrości w tej roli świętej konserwatywnej niewinności, którąby chciano, żeby Francya odegrała. Takie byłoby jak się zdaje tajne znaczenie sławnego owego projektu kongresowego, który znów wystąpić ma jak mówią w formie broszury półurzędowej, a który nie jest niczem jeno programem wojny powszechnej, ukrytej pod świątobliwą maską powszechnego pokoju. Jeżeli tak jest, to nie mamy nic do mówienia, jeno iż takowa obłuda nikogo nie oszuka, i że lepiejby było przyznać się jawnie do swego nazwiska i jawnie sztandar swój wywiesić.“ Reskrypt ministra spraw wewnętrznych zawieszenie dziennika orzekający twierdzi, iż ustęp ten przekrzywia i łży polityce rządu cesarskiego.

Podróży Króla hiszpańskiego do Francyi przypisują wielkie znaczenie, z powodu ciągłego usiłowania Cesarza Napoleona do skojarzenia jednym węzłem ludów rasy łatyńskiej. Król wyjechać ma z Madrytu dnia 14. sierpnia, a dnia 18. stanie w Saint-Cloud, w letniej rezydencyi rodziny cesarskiej. Król zabawić ma w Paryżu pięć dni. Ze strony dworu francuzkiego robią wielkie przygotowania na jego przyjęcie, a festyny i uczty, które dla niego dawane będą, prześcignąć mają przepych i okazałość z czasów Ludwika XIV. W orszaku królewskim znajdować się mają książęta Santa-Cruz i Medina Celi, których imiona przypominają najświetniejsze czasy w dziejach hiszpańskich.

Memorial diplomatique zapewnia, iż p. Emil Perreire, który obecnie w Vichy się znajduje, udzielił teściowi Cesarza Maxymiliana wiele najlepszych wiadomości o postępie ostatniej pożyczki mexykańskiej. Fundusze z pożyczki tej zebrane wysłane być mają do Veracruz pierwszym statkiem pocztowym, po strąceniu sumy na opłacenie procentów przeznaczonej i sumy Francyi spłacić się mającej. Z 18 milionów pożyczki mexykańskiej 15 milionów rozebrane już zostały. Z Mexyku zaś przybyć ma do Europy 3 milionów piastrów w sztabach w srebrze i złocie, największa suma, jaka dotąd na raz jeden do Europy wysłana została.

W Algieryi obawiają się, iż powstanie chwilowo przytłumione, znów na nowo wybuchnie. Dlatego rząd cesarski stara się wszelkiemi sposobami o uspokojenie rzeczy w Tunis; oficer ordynansowy cesarski udał się do Beja tunetańskiego z wezwaniem, ażeby wszelkiego dokładał starania do uśmierzenia insurekcyi, która ciągle jeszcze głowę podnosi.

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 26. lipca. *(Różne wiadomości.)* Reskryptem książęcym połączonym wydziałom naukowym w Bukareszcie nadana została nazwa wszechnicy a profesorowie każdego z czterech wydziałów odebrali polecenie wybrania dziekana dla każdego wydziału, tudzież rektora dla nowej wszechnicy. — W miejscu zamkniętego dziennika *Romanul* powstał nowy dziennik pod nazwą *Libertatea*, który dostarczany będzie abonentom *Romanul* i redagowany będzie w tym samym duchu. Naczelny zaś redaktor dziennika *Romanul* p. Rosetti ma zamiar sprzedania swej drukarni i wyniesienia się z Bukaresztu. Pan Rosetti był jak wiadomo jako naczelnik liberalnej opozycyi najżwawszym przeciwnikiem rządu w izbie deputowanych. Do nowo zaprowadzonej rady stanu, książę Kuza wydał reskrypt następujący: Zgodnie z artykułem 2. statutu organicznego rady stanu i w moc nowego statutu dziś ogłoszonego wzywamy naszą radę stanu ażeby na jednem z najbliższych posiedzeń zajęła się wypracowaniem projektu do prawa rolnego, który znosząc pańszczyznę i zaznaczając prawo pańszczyzne odbywających do gruntów w ich posiadaniu będących, zaręczy zarazem wynagrodzenie słuszne i odpowiednie tak interesom właścicieli ziemskich jako i interesowi państwa i włościan. Prezes rady ministrów zakomunikuje radzie stanu projekt do prawa rolnego przedłożony ostatniej izbie deputowanych, tudzież prace przygotowawcze, w tym celu dokonane.

Bukareszt, 14. lipca 1864.

Aleksander Jan,

kontrasygnowane przez prezesa rady ministrów

Kogalniczano.

Turcya.

Konstantynopol, 25go lipca. *(Emigracya Czerkiesów.)* Czerkiesi ciągle jeszcze przybywają w bardzo znacznych masach, i z każdym dniem pomnażają się kłopota rządu z powodu przewożenia ich, lokowania, zywienia i zakładania kolonii. Z początku nie myślano, że Czerkiesów jest tak wielka liczba, jak się to teraz pokazało. Dotychczas przybyło już przeszło 300.000 osób, a emigracya jeszcze się wcale nie skończyła. Nadto emigranci czerkiescy potrzebują pielęgnowania i dobrego pożywienia, jeżeli ma być powstrzymana nadzwyczajna śmiertelność, jaka między nimi panuje. A to, co rząd i znaczna część ludności czynią dla wychodźców z dobrej woli i jedynie przez ludzkość, tego wymagają nieodbicie względy sanitarne. Według raportu komisyi lekarskiej z okolic, w których tymczasowo pomieszczono Czerkiesów, spodziewać się należy, że niezawodnie wybuchnie tam tyfus w zimie, jeżeli wcześnie nie będą użyte stosowne środki dla odwrócenia tej klęski. Z powodu nadzwyczajnych wydatków, na jakie rząd turecki jest narażony przez transportowanie i utrzymywanie Czerkiesów, stała kolonizacya tychże nie prędko przyjdzie do skutku. Z obcych mocarstw jedna tylko Anglia pospieszyła z pomocą dla nieszczęśliwych wychodźców, a życzyćby należało, aby inne państwa poszły za jej przykładem.

Kronika.

(Korzyści przekopu międzymorza Suez.) Dzienniki angielskie poświęcone przemysłowi i handlowi zwracają już teraz uwagę na wielkie przeobrażenie stosunków handlowych a nawet na olbrzymie następstwa dla kultury i cywilizacyi Azyi i Afryki, jakie sprowadzi dokonanie przekopu Suezkiego. Wszystkie związki drogą wodną z Arabią, Indyami Wschodniemi skrócą się niezmiernie gdy nie będzie więcej potrzeba opływać całej Afryki, aby się dostać do Azyi lub do wschodnio północnych części Afryki. Szczególniej zaś kraje obu tych części świata leżące nad brzegami morza Czerwonego, jakoto Abisynia i Arabia nie mówiąc już o Egipcie, staną się dla Europy jedną z głównych kolonij i nie unikną wpływu cywilizacyi europejskiej. Morze Czerwone zaludni się statkami i stanie się główną drogą wodną. Nazwa jego nie pochodzi od barwy wód jego, które owszem lśnią najpiękniejszym lazurem, lecz zdaniem jednych badaczy od wielkiej obfitości korali; zdaniem drugich od czerwonej siarki, której ogromne pokłady leżą na licznych wysepkach tego morza tudzież nad brzegami, jako zabytki wygasłych wulkanów zdaniem zaś innych od arabskiej krainy Edom, czyli ziemi rudego, jak nazywano Ezawa syna Jakóbowego. Morze Czerwone oprócz ław koralowych okryte jest wysepkami, których pokładem jest koral lub siarka, a powierzchnie stanowi gruba warstwa guano, które dziś już sprowadzają, chociaż tak daleko do Anglii. U wysepek tych najpiękniejsze poławiają się żółwie i muszle perłowe. Brzegi morza czerwonego mają wygodne przystanie dla handlu arabskiego, wielkie ławy korali i gąbki. Porty dziś pelne towarów arabskich, jako to kawy, korzeni, gąbki, słoniowej kości, żywic, zaludnią się niebawem kantorami kupieckiemi i nieznany w tych krajach obudzą ruch, zwłaszcza, że nadmorscy mieszkańcy mają zmysł kupiecki, a w okolicach, gdzie rośnie kawa, indygo, krzewy korzenne, lud jest rolniczy i pracowity.

Stan austr. banku narodowego.

Dnia 1. sierpnia.

Stan czynny.	zł.	c.
Wybite złoto i sztaby	110,639.130	—
Weksle na miasta zagraniczne	652.698	—
Raty kolei południowej	16.000.000	—
Eskontowane weksle i efekta w Wiedniu 72,970.957		
detto w zakładach filialnych 19,771.587	92,742.544	—
Zaliczki na papiery publiczne w Wiedniu 39,625.500		
detto w banku filialnym . . 6,449.300	46,074.800	—
Przywilej banku	80,000.000	—
Pozostały dług państwa za spłacenie banknotów waluty wiedeńskiej	27,410.371	—
Dług państwa do spłacenia w srebrze	20,000.000	—
Dług państwa pokryty dobrami skarbowemi . . .	57,091.536	—
Zaległe raty za sprzedane dobra skarbowe . . .	5.805.456	—
Efekta do sprzedania	10,215.382	—
Pożyczka hypotekarna	62,693.151	—
Efekta funduszu rezerwowego po kursie z 30go czerwca 1864	10,773.322	—
Efekta funduszu pensyi	1,356.728	—
Kolej Karola Ludwika	11,078.760	—
Gmachy i inwentarze	4,558.821	—
Razem	557,125.704	—
Stan bierny.		
Fundusz banku	110,250.000	—
Fundusz rezerwowy	10,773.352	—
Obieg banknotów	389,452.647	—
Przeznaczone do ściągnięcia asygnacye banku . .	1,750.489	—
Należytości z żirów	17.383	—
Niepodniesione dywidendy	599.301	—
Listy zastawne	42,113.990	—
Niepodniesione procenta listów zastawnych . . .	103.046	—
Fundusz pensyi	1,356.728	—
Saldi bieżących rachunków	708.766	—
Razem	557,125.704	—

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Wykaz rezultatu

przedsiębranego w miesiącu lipcu 1864 roku, przez urząd targowy u obcych piekarzy, ważenia i rewizyi pieczywa.

Nazwiska i imiona	Miejsce sprzedaży	wiejski chleb kolonistów		żółkiewski (chleb domowy)		kulikowski (chleb domowy)		wiejski chleb razowy		Uwaga.
		Waluta austryacka								
		c.	łut.	c.	łut.	c.	łut.	c.	łut.	
Wagmann Filip . . .	Bernardyński plac	1	8	.	.	.	.	.	.	
Wagmann Jakób . . .		1	8	.	.	.	.	.	.	
Wolf Jakób		1	8	.	.	.	.	.	.	
Fechter Ignacy . . .		1	8	.	.	.	.	.	.	
Stein Leib	Na krakowskiej targowicy drzewa	.	.	1	7	.	.	.	.	
Kesler Chane		.	.	1	7	.	.	.	.	
Farb Gedale		.	.	1	6¼	.	.	.	.	
Gradel Herszko . .		.	.	1	6½	.	.	.	.	
Han Mortko		.	.	1	7	.	.	.	.	
Fans Lea		.	.	1	7¼	.	.	.	.	
Flor Icek		.	.	1	7	.	.	.	.	
Kesler Wolf		.	.	1	7	.	.	.	.	
Widman Salamon . .		.	.	1	7	.	.	.	.	
Umschweif Jakób . .		.	.	.	.	1	6	.	.	
Lebwohl Izak		.	.	.	.	1	6	.	.	
Miser Izak		.	.	.	.	1	5¾	.	.	
Klar Sara . . .		.	.	.	.	1	6	.	.	
Herbst Gedale . . .		.	.	.	.	1	6	.	.	
Fisch Elke		.	.	.	.	1	6	.	.	
Stein Judel		.	.	.	.	1	6	.	.	
Törk Naftali		.	.	.	.	1	6	.	.	
Halber Elke		.	.	.	.	1	6	.	.	
Hasak Jan		.	.	.	.	.	.	1	11	
Schubert Jan		.	.	.	.	.	.	1	11	
Lachowicz Zofia . .		.	.	.	.	.	.	1	11	
Suma		4	32	9	62	9	53¼	3	32	
przeciętnie w lipcu 1864 . . .		1	8	1	6¾	1	6	1	11	
przeciętnie w czerwcu 1864 . .		1	7½	1	6¾	1	5¾	1	11	
a zatem w podniesieniu się .		.	½	.	¾	.	¼	.	.	
a zatem w spadaniu . . .		.	.	.	.	.	.	.	.	

(Kolej żelazna galicyjsko-mołdawska.) Donoszono przed niejakim czasem o nocie austryackiej, która miała być wysłana do Bukaresztu w przedmiocie połączenia kolei żelaznych siedmiogrodzkich z wołoskiemi. Ale w tej nocie poruszono jeszcze inną kwestyę połączenia kolei żelaznych, a mianowicie kwestyę połączenia kolei żelaznej ze Lwowa do Czerniowiec z koleją mołdawską. Jak wiadomo, rząd rumuński żąda, aby połączenie nastąpiło pod Seretem, ponieważ w tym razie kolei ciągnęłaby się znacznie dłużej po terytoryum mołdawskiem, podczas gdy Austrya życzy sobie, aby koleje wspomnione łączyły się pod Suczawą, ze względu na koleje węgierskie i siedmiogrodzkie, których naturalnym punktem połączenia jest Suczawa. Rząd bowiem już teraz ma na uwadze czas, w którym będzie ukończona sieć kolei węgierskich zmierzających ku wschodowi. Z linią galicyjsko-mołdawską w Suczawie zetknęłyby się także linie z Klausenburga przez dolinę Szamos i z Szegedinu do Szigethu przez Marmaros do Galicyi iść mające. Wprawdzie

towarzystwo kolei cisańskiej zostało uwolnione od obowiązku budowania kolei z Nyiregyhaza do Szigethu, ale w kołach kompetentnych sądzą, że prędzej lub poźniej Szigeth musi być połaczony z siecią kolei, chociażby nawet linia łącząca go nie wychodziła z punktu dotychczas proponowanego (Nyiregyhaza). W nocie wyżej rzeczonej zwrócono także uwagę rządu w Bukareszcie, że rząd rosyjski buduje kol j ku granicy austryackiej, i że przeto ze strony austryackiej łatwą będzie komunikacya z morzem Czarnem nawet z pominięciem terytoryum mołdawskiego.

Ostatnia poczta.

Mnichów, 2. sierpnia. Telegram z Mnichowa donosi, iż Bawarya żąda, ażeby w Rendsburgu zaprowadzona była załoga z różnych kontyngensów wojsk związkowych, pod rozkazami dowódzcy związkowego.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. sierpnia.

Hotel europejski: PP. Osmiałowski Szymon, z Janczyna. — Błoskowski Ant ni, z Brykonia. — Abancourt Ksaw., z Łowczy. — Stojowski Eugieniusz, z Jaszczewa.

Hotel angielski: Kramkowski L. c. k. kap. pens., z Stryja.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3. sierpnia.

PP: Lekczyński C., do gub. Radomskiej. — Fischer Aleks, do Bessarabii. — Obertyński Wład., do Leszczkowa. — Chołodecki Izydor, do Kudrynowic. — Paprocki Teod. i Olszański C., do Kopeczyniec. — Kratz August c. k. pens. porucz., do Rozborza. — Kazimirowicz Michał c. res. podporucz., na Wołyń.

Dn. 3go sierpnia 1864 r. wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujących pięć liczb:

77. 89. 55. 90. 16.

Przyszłe ciągnienia nastąpią dnia 13. i 24. sierpnia 1864 r.

TEATR.

Dziś teatr niemiecki: „**Grande Valse de Luigi Venzano**" nastąpi „**Meister Goldlieb, oder der Hut des Kaisers**", komiczny obraz historyczny w 2 aktach, tudzież wielka arya z „**Fra Diavolo**" (3 akt.) i „**Die lebendig todten Eheleute**", komedya w 1 akcie ze śpiewami. Na dochód pana Hermanna Burmeister.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 3. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	325 95	+ 12 8	86 9	zachodni	sł.	deszcz
2. god. po poł.	326 44	+ 15 2	73 3	„	„	pochmurno
10. god. wiecz.	326.94	+ 12.4	82.9	„	„	burza

Ilość deszczu 9.‴03.

Kurs lwowski.

Dnia 3. sierpnia.		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	39	5	44
Dukat cesarski	„ „	5	40	5	46
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	33	9	45
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	76	1	78
„ papierowy rosyjski	„ „	1	55	1	57
Talar pruski	„ „	1	70	1	72
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	74	68	75	43
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	78	40	79	18
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	74	72	75	48
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	—	80	67
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	242	67	245	—

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 3. sierpnia.	złr.	kr.
5% Metaliki	72	65
5% pożyczka narodowa	80	65
Losy z 1860 roku	96	45
Akcye banku wiedeńskiego	783	—
„ „ kredytowego	194	80
Londyn, 10 funtów szterlingów	114	25
Srebro	113	25
Dukat pojedyńczy	5	46

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 2. sierpnia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	67.90	68.—
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	97.50	97.70
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80 70	80 90
od kwiet. do paźd. po 5%	80.70	80 90
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	72.65	72.85
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	72.65	72.85
dtto. po 4½%	64.—	64 20
dtto. „ 4%	56 75	57 25
dtto. „ 3%	42.80	43.—
dtto. „ 2½%	36.—	37.—
dtto. „ 1%	14.20	14.30
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	157.50	158.—
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	152 50	153 —
Przez do wyl. z r. 1854	90.60	91.—
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500 zł.	96.30	96 40
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	98 —	98 20
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	18.
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	67 —	68 —
„ „ „ 4½%	63.—	63.50
„ „ „ 4%	56 50	57 —
„ „ „ 3½%	49 50	50.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	56.—	58.
„ 2¼%	49.—	51.—
„ 2%	41.—	46.—
„ 1¾%	39.—	40.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50
B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.		
Niższej Austryi	88.—	89.—
Wyż. Aust. i Salcb.	88.—	89.—
Czech	96 —	97 —
Morawii	92 50	93.—
Szlaska	89.—	90.—
Styryi	89.—	90.—
Tyrolu	—.—	—.—
Kar., Krainy i Wyb.	87.50	89 —
Węgier	75 —	75 50
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Banatu Tem.	73.60	74.—
Kroacyi i Slawonii	75.75	76 25
Galicyi	75.—	75.20
Siedmiogrodu	72.40	72 80
Bukowina	72.25	72 75
Z klauzulą wylos. w r. 1867	71.80	72.—
Lomb. wen. poż. z r. 1859	96.50	97.—
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy po 5%	—.—	—.—
„ 4%	57.—	57.50
„ 3½%	—.—	—.—
„ 3%	57.—	57.50
„ 2½%	—.—	—.—
„ 2%	28.25	28.75
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar
Po 3% za 100 zł.	26.50	27.50
„ 2½% „ 100 „	22.50	23.—
„ 2¼% „ 100 „	20.—	20.50
„ 2% „ 100 „	18.—	18 50
„ 1¾% „ 100 „	15.75	16.25

3. Akcye.

(Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	783.—	784.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	194 70	194.90
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	619.—	621 —
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1856.—	1858.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	196 50	197 —
Kol Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	130 50	131 —
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	121 20	121 40
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	242 50	243 50
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	244 40	244.80
Kol. Presb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Fustelradzka po 200 zł. m. k.	768.—	710 —
Kolej Aussig - Ciepl po 200 zł m. k.	233.—	235 —
Kol. Lemb. Czern. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	141.—	143.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	450.—	452.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	234.—	236.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	—.—	—.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. w. a.	440.—	460.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	285.—	290.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	155.—	155.50

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	102.20	102.60
przeznaczone do los. po 5%	91.20	91.50
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	87.—	87.20
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	74 50	75.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.25	97.75
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	90.50	91.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	83 80	84.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	114 25	114 75
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	114 25	114.75
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	94 75	95.25
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	89.50	90.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	81.75	82.25
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97.—	97.50
Lloyda za 100 zł.	91.—	92 —
Uprzyw. czeska kol. zach. po 200 zł w. a. (w srebrze) za 100 zł.	92 75	93 25
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł	77.50	78.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 200 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	97 25	97.75

6. Losy.

(za sztukę.)	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	129.40	129,80
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	86.50	87.50
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	104.—	105.—
„ „ po 50 zł. m. k.	48.—	49.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	25.20	25.40
Esterhazego po 40 zł. m. k.	98.	99.—
Salma „ 40 „ „	31.—	31.50
Palfiego „ 40 „ „	28.50	29.—
Clarego „ 40 „ „	27.50	28.—
St. Genois „ 40 „ „	27.50	28.—
Windischgrätza 20 zł. „	18.70	19.—
Waldsteina 20 „	17.—	17.50
Keglevicha 10 „	13 —	13 20

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	96.40	96 50
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	96.50	96 60
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	85 50	85 60
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	114 25	114 25
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	45 25	45 30
Paryż za 100 fr.	45.30	45.35
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po ukazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.47	5 48
dtto. pełnej wagi	5 47	5 48
Korona	15.80	15.85
20frankówka	9 20	9 21
Rosyjski imperyał	9 42	9.45
Talar związkowy	1.70	1 70½
Srebro	113 [illegible]	113.65
Kurs korony w c. k. kasach 1[illegible]zł. [illegible]0c		

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rzadowej.